

Asia: VN/16819/2024

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle kansaneläkelain, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain sekä eräiden muiden etuuslakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Pyydämme ystävällisesti ottamaan kantaa ehdotuksiin sekä tarvittaessa tuomaan esiin myös perustelut näkemyksillenne.

Voitte halutessanne tuoda esiin myös sellaista keskeistä tietoa, joka näkemyksenne mukaan vaikuttaa esityksen vaikutusten arviointiin.

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Esityksen tavoitteena on yhtenäistää kansaneläkkeen, takuueläkkeen, sairauspäivärahan, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusrahaetuksien, vammaistuen, eläkettä saavan hoitotuen ja työttömyysetuuden ikärajan vastaamaan oppivelvollisuuslain mukaista oppivelvollisuusikää. Samalla ikärajat vastaisivat jatkossa ikää, jolloin vanhempien elatusvelvollisuus päättyy.

Periaatteellisesti STTK pitää kannatettavana esityksen tavoitetta etuusjärjestelmän selkeyttämisestä. STTK kuitenkin huomauttaa, että ehdotetuilla muutoksilla on esitetty olevan merkittäviä vaikutuksia mm. nuorten toimeentuloon, kuntoutuksen kannustavuuteen, työllistymiseen ja mahdollisuuksiin opiskella muualla kuin kotipaikkakunnallaan. Esitykselle on myös todettu olevan kielteinen vaikutus nuoren itsenäistymiseen ja ammatillista koulutukseen hakeutumiseen sekä kasvattavan riskiä nuoren työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymisestä. Näistä

syistä STTK ei kannata esitystä.

Esitysluonnoksessa todetaan, että muutosten voidaan katsoa olevan omiaan kasvattamaan alaikäisen nuoren vanhempien vastuuta nuoren toimeentulosta, mitä esitysluonnoksessa pidetään johdonmukaisena, sillä vanhemmilla on elatusvelvollisuus alaikäiseen lapseensa nähden. STTK muistuttaa, että pienituloisissa perheissä nuorten saamat etuudet voivat olla merkittävässä roolissa. Esitetyt huomattavat leikkaukset nuorten etuuksiin lisäävät toimeentulotuen tarvetta.

STTK pitää esitysluonnosta ongelmallisena, koska sen vaikutusten katsotaan olevan taloudellisesti merkittäviä ja syrjäytymisriskiä huomattavasti kasvattavia. On ilmeistä, että esitysluonnoksessa listattuja negatiivisia vaikutuksia nuorten elämään ei voida toteuttaa.

Lisätietoja Ida Nummelin, sosiaali- ja terveystieteiden asiantuntija
ida.nummelin@sttk.fi

Gylling Päivi
STTK ry.